

**Університет економіки та права
“КРОК”**

Кафедра управлінських технологій

***МЕТОДИ
МЕНЕДЖМЕНТУ***

Курс читає: д. е. н., професор кафедри
управлінських технологій
Кириченко Оксана Сергіївна

м. Київ, 2025 р.

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- 1. Сутність методів менеджменту як сукупності способів впливу керуючої системи на керовану.
- 2. Класифікація методів менеджменту.
- 3. Адміністративні методи менеджменту
- 4. Економічні методи менеджменту.
- 5. Соціально-психологічні методи менеджменту.

СУТНІСТЬ МЕТОДІВ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК СУКУПНОСТІ СПОСОБІВ ВПЛИВУ КЕРУЮЧОЇ СИСТЕМИ НА КЕРОВАНУ

- **Метод управління** – це спосіб впливу на окремих працівників і виробничі колективи з метою досягнення визначених цілей.

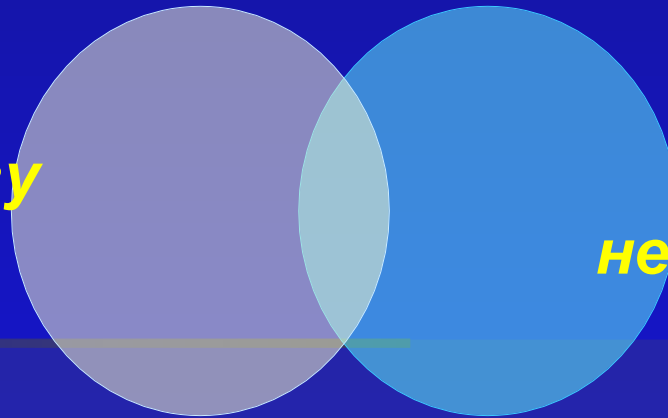
Групи Методів:

- адміністративні (організаційно-розпорядчі, оперативно-розпорядчі);
- економічні;
- соціально-психологічні.

За напрямком впливу на керований об'єкт:

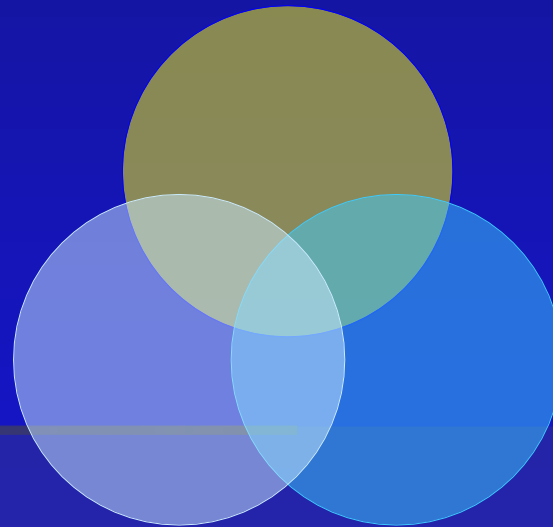
*методи
прямого впливу*

*методи
непрямого впливу*

За способом врахування інтересів працівників:

Методи владного впливу

Методи
матеріального впливу

Методи
морального впливу

Методи менеджменту

Методи:

**Адміністративні
організаційно-розпорядчі,
оперативно-розпорядчі**

Економічні

Соціально-психологічні

АДМІНІСТРАТИВНІ МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

- Адміністративні методи – системи прямого адміністративного впливу на підлеглих, які здійснюють керівні органи або окремі керівники в межах своїх повноважень для досягнення цілей

Адміністративні методи

інструменти

```
graph LR; A[інструменти] --- B[ ]; B --- C[накази]; B --- D[положення про роботу]; B --- E[розпорядження]; B --- F[Плани виробництва, збуту]; B --- G[Договора контракти персоналу];
```

накази

положення про роботу

розпорядження

Плани виробництва, збуту

Договора контракти персоналу

Основою організації виступає:

- формування організаційної структури підприємства
- складання штатного розпису

Організаційні методи забезпечують управлінський інструментарій для здійснення організаційних дій.

Організаційні методи стосуються в основному процесу формування і функціонування організаційної структури управління, і вирішують наступні завдання:

- підбір і розстановку кадрів;
- постановку завдань для кожного працівника;
- визначення їх функцій, прав і обов'язків;
- проведення інструктажів для працівників;
- планування та організацію їх виконання;
- погодження роботи в часі і просторі;
- налагодження контролю за виконанням

Організаційно-розпорядчі методи

- Організаційні методи можуть носити регламентований (статут, договір, положення, інструкції) та нормативний (організаційні, технічні, технологічні, економічні норми та нормативи) характер.

Оперативно-розпорядчі методи

- **Оперативно-розпорядчі методи** забезпечують оперативне управління сумісною діяльністю і представлені у формі документів та директив, які містять інформацію про те що, кому і коли потрібно зробити.
- Методи оперативно-розпорядчого впливу поділяють на методи
- **оперативні** (план, нарада, вказівки, зауваження) і
- **розпорядчі** (директиви, постанови, рішення, накази).

Організаційні методи

реалізуються через документи
тривалої дії

інструменти

```
graph TD; A[інструменти] --- B[проектування]; A --- C["регламентування  
(закони, положення, статuti, укази тощо)"]; A --- D["економічне нормування  
(норми витрат сировини, енергії, інструментів,  
розмірів амортизації тощо)"]; A --- E["Інструкції для працівників  
(інструкції, правила, вимоги)"]; A --- F["організаційного інформування  
(акти, протоколи, доповідні записки, телеграми, заяви)"];
```

проектування

регламентування

(закони, положення, статuti, укази тощо);

економічне нормування

(норми витрат сировини, енергії, інструментів,
розмірів амортизації тощо);

Інструкції для працівників

(інструкції, правила, вимоги);

організаційного інформування

(акти, протоколи, доповідні записки, телеграми, заяви)

Розпорядчі методи – забезпечують формалізування завдань, прийомів тощо, усунення недоліків, відхилень, що виникають у процесі виробничо- господарської діяльності.

інструменти

Накази

(віддають директор, його заступники);

Розпорядження

(прерогатива начальників підрозділів, служб),
призначені забезпечити виконання наказів;

вказівки (застосовують усі менеджери),

спрямовані на виконання наказів і розпоряджень.

Дисциплінарні – використовують у конкретних ситуаціях

інструменти

```
graph LR; A[інструменти] --- B[зауваження]; A --- C[догани]; A --- D[переміщення посадових осіб]; A --- E[звільнення];
```

зауваження

догани

переміщення посадових осіб

звільнення

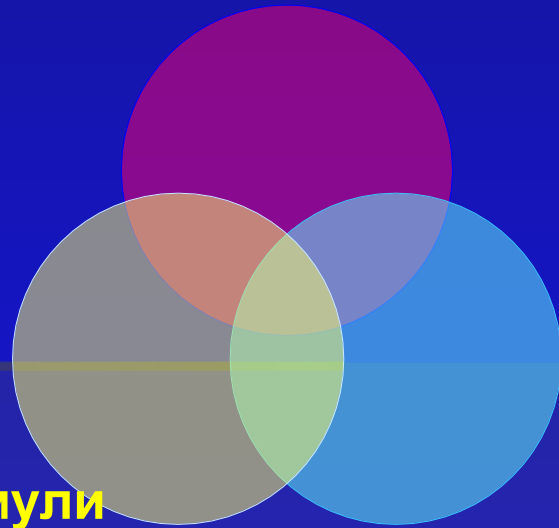
ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Економічні методи менеджменту передбачають розроблення планово-економічних показників і механізмів їх досягнення.

- Вони шляхом матеріальної зацікавленості стимулюють ініціативу та відповідальність працівників за результати прийнятих рішень.
- Здебільшого діють на керований об'єкт не прямо, а опосередковано.

До економічних методів управління підприємством належать:

Економічні плани

Економічні стимули

Бюджет

ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

- економічні методи управління забезпечують регулювання процесів виробництва і розподілу за допомогою використання економічних важелів: *собівартості, ціноутворення, зарплати, фонду матеріального заохочення, прибутку та інших.*

Економічні методи в управлінні

інструменти

інвестування

бюджетування

управління прибутком

кредитування

ціноутворення

впровадження тарифів

кредитування

оподаткування

ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ В управлінні персоналом

інструменти

преміювання

тарифна система оплати праці

відсоткова система оплати праці

соціальні пакети

штрафи

відрахування з зарплати

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

- Соціально-психологічні методи управління – сукупність специфічних способів дії на особисті стосунки і зв'язки між працівниками, а також на соціальні процеси в цілому.

Соціально-психологічні методи можна поділити на:

- **планування соціального розвитку** (покращення умов праці, побуту, відпочинку);
- **розвитку трудової і соціальної активності колективу** (соціальні заохочення інтересів, обмін досвідом, путівки тощо);
- **стимулювання ініціативи** (повноваження виступати від колективу організації на конференціях, входження до складу комісій, комітетів, публічна похвала, клопотання про нагороди, публічна видача грамот, подяка із занесенням до трудової книжки і т.д.).

Соціально-психологічні методи управління являють собою єдність двох аспектів управлінського впливу на працівників – соціального і психологічного.

- Соціальний вплив проявляється через сукупність конкретних способів і прийомів, спрямованих на формування і розвиток виробничого колективу, трудову і творчу активність його працівників, формування духовних інтересів людей і їх світогляд.
- Психологічний вплив полягає в регулюванні взаємовідносин між членами виробничого колективу з метою створення в ньому сприятливого психологічного клімату.

Соціально-психологічні методи

інструменти

Створення позитивно клімату

Соціальна адаптація в колективі

Розвиток корпоративної культури

Мотивація

Опитування при прийнятті на роботу

Управління конфліктами

Види психологічних методів управління:

- **1. Методи формування і розвитку колективу** – дають можливість підтримувати оптимальне кількісне співвідношення працівників з урахуванням їхньої психологічної сумісності.
- **2. Методи гуманізації стосунків у колективі** – охоплюють стиль керівництва, культуру управління, етику управлінської діяльності.
- **3. Методи психологічної мотивації** – полягають у формуванні у працівників мотивації до ефективної праці.
- **4. Методи професійного відбору і навчання** – забезпечують відповідність психологічних характеристик людини роботі, яку вона виконує.

Види психологічних методів управління:

1. Методи формування і розвитку колективу

2. Методи гуманізації стосунків у колективі

3. Методи психологічної мотивації

4. Методи професійного відбору і навчання

ВИСНОВКИ:

- Управлінська діяльність загалом має бути спрямована на отримання конкретних результатів. Основними завданнями управлінців усіх рівнів є розробка дієвих способів та прийомів впливу на працівників, вибір оптимальних управлінських важелів і створення механізмів впровадження їх у життя з метою досягнення мети та цілей та забезпечення розвитку організації.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ДО ЗУСТРІЧІ НА НАСТУПНІЙ ЛЕКЦІЇ !